

Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego

TEKA LWOWSKA

Lata: 1898-1928, 1941-1942

Sygn. 229

Opracowała mgr Magdalena Siek

Warszawa 2010

Wstęp

W dniu wkroczenia Niemców do Lwowa liczba żydowskiej ludności tego miasta oscylowała między 130 a 150 tysiącami. W pierwszych dniach okupacji niemieckiej, między 30 czerwca a 3 lipca 1941 r., doszło do wielu okrutnych pogromów. Zatrzymywano nie tylko mężczyzn, ale i całe rodziny, również dzieci, pod pretekstem oczyszczania więzień lwowskich z trupów. W ten sposób 2 lipca zagnano kilka tysięcy Żydów do więzień na ulice Kazimierzowską (Brygidki), Łackiego, Zamarstynowską, i Jachowicza. Po dwudniowej masakrze pozostała przy życiu tylko część uwięzionych. Wśród ofiar tej masakry znaleźli się m. in. dr Jecheskiel Lewin, rabin gminy postępowej. Już dwa dni po pogromach odbyła się nowa akcja. Około 2 tysiące Żydów zaciągnięto na ulicę Pełczyńską 59, na podwórze domu, gdzie zatrzymanych poddawano torturom. Ocalałych przy życiu wywieziono następnie do biłohorskiego lasu i tam rozstrzelano. Pogromy wybuchły po raz kolejny 12 lipca. Tego dnia aresztowano kilka tysięcy Żydów mieszkających przy ul. Św. Anny i rozstrzelano ich na podwórzu budynku przy ul. Słonecznej. Równoległe z tym trwała przez cały lipiec 1941 r. akcja wyłapywania żydowskich działaczy politycznych, których rozstrzeliwano w lesie lesienickim. W dniach 25-27 lipca ukraińska policja pomocnicza przeprowadziła nową „łapankę”, nazwaną później „Dniami Petlury”, w wyniku której śmierć poniosło kolejne 2 tysiące Żydów.

Akcjom i morderstwom towarzyszyło rabowanie mienia żydowskiego. Oficjalnie grabież zaczęła się 28 lipca od nałożenia na ludność żydowską 20 milionów rubli kontrybucji. Komisja Obywatelska wyznaczyła wysokość okupu, jaką zapłacić miał każdy z mieszkańców. W pierwszych dniach po nałożeniu kontrybucji niemieckie organa policji obeszy kilkaset mieszkań należących do przedstawicieli wolnych zawodów, kupców, przemysłowców i zabrały zakładników. Kontrybucja została wpłacona w 8 sierpnia, jednak zakładnicy zostali zamordowani, jak się potem okazało już w pierwszych dniach po aresztowaniu. Po zainkasowaniu kontrybucji Niemcy przystąpili do niszczenia lwowskich bożnic. W tym samym czasie zaczęły się krystalizować zarysy Judenratu. Między innymi zwrócili się Niemcy do prof. Maurycego Allerhanda, byłego komisarza rządowego Żydowskiej Gminy Wyznaniowej we Lwowie, z propozycją zorganizowania Rady Żydowskiej. Jednak Allerhand odmówił, tłumacząc się podeszłym wiekiem i złym stanem zdrowia. W połowie lipca 1941 r. powstał Judenrat, w skład którego weszli: dr Józef Parnas (przewodniczący),

dr Adolf Rotfeld (zastępca), dr Henryk Landesberg, dr Oswald Kimelman, dr Edmund Scherzer, inż. Naftali Landau, dr Henryk Ginsberg, Jakub Chiger, Izak Seidenfrau, Józef Hoch, dr Szymon Ulam, dr Marcei Buber, dr Zarwincer (jako członkowie zarządu). Już w pierwszych miesiącach okupacji przystąpili Niemcy do tworzenia niemieckiej dzielnicy mieszkaniowej. Żydowskich mieszkańców wyrzucono z ich domów w bocznicach ulic 29 Listopada i Potockiego, Lisa Kuli, Wulecka, Kadecka i in. oraz okolic Stryjskiego Parku. Ogółem przy tej akcji mieszkaniowej straciło życie około 200 osób. 1 sierpnia 1941 r. utworzono dystrykt Galicja, jednocześnie wprowadzono nakaz noszenia opasek, zakaz wykonywania szeregu zawodów, ograniczenia w komunikacji, ograniczenia majątkowe, prawodawstwo o pracy przymusowej i t.d. Gubernatorem dystryktu Galicja został mianowany dr Karol Lasch, a od lutego 1942 r. stanowisko to zajął dotychczasowy gubernator dystryktu krakowskiego dr Waechter. Szefem policji i SS został mianowany general major SS Katzmann a szefem Schutzpolizei dr Ulrich. Burmistrzem miasta został Ukrainiec- profesor uniwersytecki Jurij Polański. Urząd burmistrza został wkrótce zniesiony i zastąpiony urzędem Stadthauptmanna, którym został dr Hoeller. W sierpniu 1941 r. utworzono żydowską policję, liczącą około 750 funkcjonariuszy. We wrześniu 1941 r. Niemcy utworzyli Urząd Pracy (Arbeitsamt), w którym istniał specjalny oddział pracy Żydów (Judeneinsatz). Stworzono także tzw. „obozy pracy” (Erziehungslager). Jednym z pierwszych był obóz w Sokolnikach. Wkrótce powstały inne obozy: w Lackach Murowanych, Hermanowie, Winnikach, Kurowicach, Kozakach, Jaktorowie. Najcięższe były jednak obozy w granicach Lwowa: przy ul. Czwartaków i Janowskiej 134. Obóz na Czwartaków został zlikwidowany wiosną 1943 r., zaś obóz janowski istniał aż do ustąpienia Niemców ze Lwowa.

W październiku 1941 r. zarządzili Niemcy utworzenie getta. Miało ono powstać w najbiedniejszej części miasta, na Zamarstynowie i Klepartowie. Do 14 grudnia wszyscy Żydzi mieli przeprowadzić się do nowej dzielnicy. Z tłumu ciągnącego do getta wyłapywano osoby chore, zaniedbane lub wyczerpane i niezdolne do pracy, głównie kobiety i dzieci. Pod wieczór odsyłano ofiary do więzienia przy ul. Łąckiego. Tu rozbierano je niemal do naga, gnano na ciężarówki i wywożono do lasu na rozstrzelanie. Była to pierwsza na większą skalę zakrojona akcja na kobiety żydowskie. 20 grudnia 1941 r. rozpoczęła się w getcie akcja zbierania futer, ubrań z wełny i innych ciepłych okryć. W tym

samym czasie przeprowadzono również akcję „śniegową” oraz akcję wyłapywania osób starszych. Przez całą zimę ciągnęły się pertraktacje w sprawie dokładnych granic przyszłego getta. W międzyczasie zaszły zmiany w kierownictwie Judenratu. Dr Parnas został aresztowany i zamordowany za odmowę współpracy przy dostarczaniu siły roboczej do obozów pracy. Jego miejsce zajął dr Rotfeld, który jednak wkrótce zmarł. W lutym 1942 r. prezesurę objął więc dr Landesberg. W marcu 1942 r. przeprowadzono nową rejestrację. Około 50 tysięcy żydowskich mężczyzn i 20 tysięcy kobiet zostało zaopatrzonych w nowe opaski z dużą literą „A” i numerem porządkowym. Tylko te osoby mogły odtąd swobodnie poruszać się po ulicach.

15 marca 1942 r. rozpoczęły się „wysiedlenia”, czyli akcja ostatecznej likwidacji ludności żydowskiej Lwowa. Niemcy zażądali, aby Rada Żydowska przeprowadziła zbiórkę osób podlegających wysiedleniu. Utworzono brygady, złożone z pracowników Judenratu, które w towarzystwie milicji żydowskiej i pod kierownictwem Niemców wkraczały nocą do mieszkań żydowskich, sprawdzały dowody pracy, wiek i stan zdrowia mieszkańców, i zależnie od tego zostawiały ich lub zabierały ze sobą do punktu zbornego, mieszczącego się w szkole im. Sobieskiego przy ul. Zamarstynowskiej. Stąd wywożono ofiary w niewiadomym kierunku. Akcja zakończyła się 1 kwietnia. Ofiarami „wysiedlenia” padło około 15 tysięcy Żydów. Dopiero wiele miesięcy później dowiedziano się, że zginęli w Bełżcu. Po pięciu dniach Sonderkommando SS i Schupo powtórzyli akcję deportacyjną. Tym razem schwytych rozstrzelano za miastem- na strzelnicach w tzw. Wojskowych częściach miasta, gdzie przed wojną znajdowały się koszary i strzelnice. W porozumieniu z niemieckimi władzami administracyjnymi zaczęto tworzyć zakłady rzemieślnicze „Städtische Werkstätten”. Rzemieślnicy żydowscy oddawali swoje maszyny i narzędzia pracy do warsztatów, byle tylko uzyskać w nich zatrudnienie. Jednak 24 czerwca 1942 r. została przeprowadzona nowa „akcja”. Lotna brygada SS, która specjalnie w tym celu przybyła do Lwowa, wywiozła kilka tysięcy osób, przeważnie kobiety, starców i dzieci, do obozu janowskiego, gdzie wszyscy zostali wymordowani. W lipcu Niemcy zażądali od Judenratu nowej kontrybucji. W międzyczasie przystąpiono do kontrolowania przedsiębiorstw, w których pracowali Żydzi. Uznanych za niezdolnych do pracy wysyłano do obozów lub na śmierć. W poniedziałek, 10 sierpnia, rozpoczęła się największa „akcja”. Wzięły w niej udział brygady specjalne SS, Gestapo, Schupo oraz

ukraińska policja. Codziennie kilka tysięcy osób trafiało do obozu janowskiego. Kobiety, dzieci i starców wysyłano od razu do Bełżca. Akcja trwała do 22 sierpnia i pochłonęła około 50 tysięcy ofiar. 1 września 1942 r. w budynku Judenratu przy ul. Władysława Łokietka powieszono grupę urzędników Rady wraz z jej prezesem drem Landesbergiem. 7 września powstało getto. Od tej pory za pozostawanie poza jego obrębem groziła kara śmierci. Na getto przeznaczyci Niemcy tylko część dawniej planowanego obszaru. Teren ten był zbyt mały aby pomieścić nawet już zdziesiątkowaną żydowską ludność Lwowa. Od 10 listopada 1942 r. getto lwowskie zostało ogłoszone zamkniętym żydowskim obozem pracy Judenlager- Lemberg (Julag) i otoczone specjalnym parkanem. 18 listopada 1942 r. przeprowadzono nową rejestrację. Pracujący w instytucjach wojskowych otrzymali literę „W”, a pracujący w przemyśle wojennym literę „R”. Tych uprzywilejowanych było 12 tysięcy. 5 tysięcy niezdolnych do pracy wysłano na śmierć. Zaopatrzeni w tabliczki „W” lub „R” zajęli tzw. Getto A, zaś niepracujący getto B. W dniach 5-7 stycznia 1943 r. odbyła się największa obława na niepracujących. Zginęło około 15 tysięcy osób. Równocześnie zlikwidowano Judenrat. Prezes dr Ebersson i członkowie Rady: inż. Landau, dr Kimelman, Chiger, Ulam, dr Buber i inni zostali zastrzeleni. Urzędników Judenratu wywieziono częściowo do Bełżca, częściowo do obozu janowskiego. W trakcie ciągłych akcji zredukowano liczbę mieszkańców Julagu do 12 tysięcy. Komendantami Julagu byli oficerowie SS: Mansfeld, Siller, Hainisch i Grzymek. W pierwszych dniach czerwca 1943 r. odbyła się ostateczna likwidacja getta. W dniu wkroczenia do Lwowa Armii Czerwonej (27 lipca 1944 r.) przy życiu było około 800 Żydów lwowskich.

Charakterystyka zbioru:

W zbiorze znajdują się przede wszystkim zapiski prof. Maurycego Allerhanda, adwokata i profesora Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Salomona Czortkowera, antropologa, asystenta tegoż uniwersytetu, Bermana, który był we Lwowie nauczycielem j. niemieckiego oraz niejakiego Golda, który nie pozostawił po sobie bliższych informacji, podobnie jak H.S., którego dwie krótkie relacje znajdują się w także tej kolekcji. O nazwiskach autorów notatek dowiadujemy się z zapisu dokonanego na nich nie ręką autora. Ponadto

znalazło tu miejsce kilka odpisów sprawozdań z działalności Judenratu lwowskiego, wykaz obozów pracy oraz wycinki prasowe z okresu okupacji a także księga ślubowań rabinów lwowskich z lat 1898-1928. Kolekcja znalazła się w posiadaniu Archiwum ŻIH po śmierci Stefana Stasiaka, profesora Uniwersytetu Jana Kazimierza, znawcy kultury Indii i pedagoga. Porządkując materiały pozostawione przez prof. Stasiaka, głównie związane z uprawianą przez niego dziedziną wiedzy, prof. Jan Reychman znalazł teczkę z poniższymi materiałami. W jaki sposób materiały te znalazły się w posiadaniu prof. Stasiaka- nie wiemy. Wiadomo jedynie, że prof. Stasiak mieszkał w okupowanym Lwowie, można więc przyjąć, że materiały te zabrał ze sobą, opuszczając miasto w 1945 r. W 1979 r. po śmierci prof. Reychmana materiały przekazała do ŻIH wdowa po nim.

Bibliografia:

Hoffman Zygmunt, Z „Teki lwowskiej” (*Dokumenty i materiały martyrologii Żydów lwowskich w pierwszych miesiącach hitlerowskiej okupacji*), Biuletyn ŻIH 1980, nr 2-3/114-115.

Honigsman Jakub, *Zagłada Żydów lwowskich (1941-1944)*, Warszawa 2007.

Friedman Filip, *Zagłada Żydów lwowskich*, Łódź 1945.

Wykaz skrótów:

rkps- rękopis

mps- maszynopis

j. pol.- język polski

j. niem.- język niemiecki

l.- luźne

nr- numer

s.- stron

sygn.- sygnatura

Inwentarz:

1. Notatka w sprawie nadużycia ze strony Żyda, zajmującego bezprawnie meble osób uwięzionych,¹ 2 kserokopie pokwitowania powierzenia Archiwum ŻIH „Teki lwowskiej” wystawionego przez wdowę po prof. Reychmanie, Z „Teki Lwowskiej”. *Dokumenty i materiały o martyrologii Żydów lwowskich w pierwszych miesiącach hitlerowskiej okupacji*, w: Biuletyn ŻIH, 1980, nr 2-3/114-115.
1941, 1979, rkps, j. pol., l., s. 1 + s. 1 maszynopisu
2. Opis przypadków szantażowania Żydów w celu wymuszenia okupu.²
1942, rkps, j. pol., l., s. 4 + s. 3 kserokopia maszynopisu
3. Rekwizycja mieszkań żydowskich, nadużycia ze strony ludności ukraińskiej.³
1941, rkps, j. pol., l., s. 5 + s. 3 kserokopia maszynopisu
4. Korespondencja prof. Maurycego Allerhanda- odtworzenie z pamięci pisma jakie wysłał do płk. Steffensona 2 lipca 1941 r. dotyczącego Gminy Żydowskiej we Lwowie i żądań władz niemieckich.⁴
1941, rkps, j. pol., l., s. 11 + s. 5 kserokopia maszynopisu
5. Notatka o usunięciu z mieszkania stenotypistki prof. M. Allerhanda- Heleny Leder.⁵
1941, rkps, j. pol., l., s. 2 + s. 1 kserokopia maszynopisu
6. Relacja dotycząca Józefa Arona Fellerera, maltretowanego i zmuszanego do pracy przy dźwiganiu ciężarów.⁶

¹ Odpis w formie maszynopisu.

² Odpis w formie maszynopisu.

³ Odpis w formie maszynopisu.

⁴ Odpis w formie maszynopisu.

⁵ Odpis w formie maszynopisu.

⁶ Odpis w formie maszynopisu.

1941, rkps, j. pol., l., s. 2 + s. 1 kserokopia maszynopisu

7. Opis akcji likwidacyjnej Żydów w wieku starszym w grudniu 1941 r.⁷

1941, rkps, j. pol., l., s. 7 + s. 4 kserokopia maszynopisu

8. Wspomnienia prof. M. Allerhanda, aresztowania, rekwizycja majątku i biblioteki (stara sygn. 8), wysiedlenie mieszkańców Domu Starców i przytułku dla starców w lipcu 1941 r. (stara sygn. 9), konfiskata mieszkania prof. M. Allerhanda, wyszczególnienie posiadanych książek i dzieł sztuki (stara sygn. 10), rekwizycje, rewizje z października i listopada 1941 r. (stara sygn. 11), zagrabienie futra, nieuczciwość pomiędzy Żydami w getcie, akcja „futrzana” (stara sygn. 12), dochodzenie dotyczące afery finansowej Gustawa Bernera, styczeń 1942 r. (stara sygn. 13), udaremnienie szantażu grabieży mienia żydowskiego, luty 1942 r. (stara sygn. 14), rewizja osobista na ulicy, październik 1941 r. (stara sygn. 15), stosunki cywilno-prawne w czasie okupacji, opis przypadków, w których Polacy podpisywali volkslistę oraz Polaków pochodzenia niemieckiego, którzy podkreślali swoją przynależność do narodu polskiego zdobywanie papierów „aryjskich”, pomoc kleru (stara sygn. 16), ostrzeżenie przed antyżydowskimi akcjami ulicznymi (stara sygn. 17), rabunek mienia żydowskiego w getcie, przełom 1941 i 1942 r. (stara sygn. 18), przytoczenie rozmowy z oficerem Wehrmachtu pochodzenia austriackiego, grudzień 1941 r. (stara sygn. 19), akcja likwidacyjna Żydów w wieku starszym, prowokacje, szantaże, listopad- grudzień 1941 r. (stara sygn. 20), Gmina Żydowska rekwiruje materace, kołdry, pościel i przedmioty zbytku, opis okoliczności towarzyszących podpaleniu synagogi przy ul. Boimów/Sobieskiego, luty 1942 r. (stara sygn. 21), relacja z zaobserwowania zająć antyżydowskich 1 lipca 1941 r. przy ul. Jagiellońskiej 17, wymuszanie pieniędzy od Żydów (stara sygn. 22), porady prawne dotyczące zapowiedzi małżeńskich, których udzielał prof. Allerhand, październik 1941 r. (stara sygn. 23), uwagi na temat zachowania się oficerów niemieckich we Lwowie (stara sygn. 24), przesłuchanie prof. Allerhanda na gestapo, lipiec

⁷ Odpis w formie maszynopisu.

1941 r. (stara sygn. 25)⁸

1941-1942, rkps, j. pol., l., s. 85 + s. 46 kserokopia
maszynopisu

9. Wspomnienia J. Bermana, nauczyciela j. niemieckiego- łapanki do prac przymusowych, akcje policji ukraińskiej (stara sygn. 26), „4 godziny w Gestapo (przy Pelczyńskiej)”, aresztowanie pasażerów tramwaju (stara sygn. 27), „Wycieczka do Unterberger”, opis wydarzenia, w którym pracownicy gminy żydowskiej przy ul. Stanisława 5 zostali zmuszeni do pracy przy budowie szosy w Jom Kipur 1941 r. (stara sygn. 28), „10 dni przy kawalerii”, opis warunków pracy w koszarach przy ul. Wóleckiej (stara sygn. 29), „Przedpołudnie na Arbeitsamcie”, przetrzymywanie urzędników gminy żydowskiej jako zakładników, gwarantujących dostarczenie 300 Żydów do obozu pracy w Kurowicach (stara sygn. 30), „Ukraińska policja przy pracy”, opis zajścia, w którym J. Berman zostaje zmuszony do zamiatania ulicy i podwórka oraz obserwuje kradzież mienia skonfiskowanego oficerowi radzieckiemu (Stara sygn. 31), opis wydarzenia, w którym esesman składa „wizytę” autorowi w celu zarekwizowania mieszkania, grudzień 1941 r. (stara sygn. 32), „Groza”, rozważania nad położeniem Żydów, analiza przeżyć i wydarzeń, „Spotkania”, opis prac przymusowych wykonywanych przez autora (stara sygn. 33)⁹, „Ukraińska wizyta”, szantaż, wymuszenie pieniędzy i wódki (stara sygn. 34).¹⁰

1941-1942, rkps, j. pol., l., s. 53 + s. 26 kserokopia
maszynopisu

10. Wspomnienia Salomona Czortkowera, akcja futrzana prowadzona przez funkcjonariuszy Judenratu, rabunek futer przez Ukraińców, samowolne „łapanki” Żydów przez policję ukraińską do obozu w Winnikach (stara sygn. 35), akcja „futrzana”, rekwizycja sprzętu narciarskiego, swetrów, czapek, rękawic, pościeli, opis napadu na autora, w wyniku którego został obrabowany i zraniony nożem, grudzień 1941 r. – styczeń 1942 r. (stara sygn. 36), akcja „futrzana”, grudzień 1941 r. (stara

⁸ Stare sygnatury 8-25, odpis w formie maszynopisu.

⁹ Brak odpisu.

¹⁰ Stare sygnatury 26-34, odpis w formie maszynopisu.

sygn. 37), akcja „hyclowa”, wyłapywanie osób starszych, grudzień 1941 r. (stara sygn. 38), akcja „futrzana”, rabunki i napady na Żydów, Żydzi w obozie pracy w Winnikach, egzekucja pięciu więźniów za próbę dezercji, styczeń 1942 r. (stara sygn. 39), koniec akcji „futrzaney”, rekwizycja naczyń i innych przedmiotów gospodarstwa domowego, opis incydentu, w którym ukraińska policja pobiła czterech policjantów żydowskich, styczeń 1942 r. (stara sygn. 40), rabunek mienia żydowskiego, rekwizycja mieszkań, akcja funkcjonariuszy Devisenstelle (stara sygn. 41), akcja łapania Żydów do pracy przymusowej w Skniłowie (lotnisko). Żydzi chętnie się zgłaszają, dostają chleb i zupę, łapanki do oczyszczania ulic (stara sygn. 42), akcja pod nazwą „Zolldevisen kontrolle”, pod pretekstem której dokonywali Niemcy rabunku mienia, żywności, garderoby osobistej, osobiste rewizje kobiet i dziewcząt, ekscesy seksualne, grudzień 1941 r. (stara sygn. 43), działalność „Textilhandelgesellschaft”, magazynowanie odzieży zarekwirowanej w różnych krajach Europy (stara sygn. 44), łapanki Żydów i skierowywanie ich do Arbeitsamtu na ul. Zamkniętą (stara sygn. 45), opis akcji rejestrowania rzemieślników i innych pracowników do warsztatów miejskich, marzec 1942 r. (stara sygn. 46), ekscesy seksualne gestapowców, akcje przesiedleńcze, wyrzucanie z mieszkań, grabież mienia żydowskiego, warunki w obozie janowskim (stara sygn. 47), opis akcji skierowania do obozu pracy w Kurowicach pięciuset Żydów (stara sygn. 48), opis akcji wyłapywania Żydów do odśnieżania ulic i innych prac, opis warunków w obozie janowskim (stara sygn. 49), dalszy ciąg akcji „śniegowej”, wymuszanie opłat pieniężnych od Żydów przez ukraińską policję (stara sygn. 50), mobilizacja sześciu tysięcy Żydów do odśnieżania (pod groźbą rozstrzelania dwunastu członków Judenratu), akcja „futrzana”, głód w getcie, akcja „węglowa” (stara sygn. 51).¹¹

1941-1942, rkps, j. pol., l., s. 80 + s. 76 kserokopia
maszynopisu

11. Wspomnienia Golda, sformowanie Judenratu, łapanki uliczne, rabunek mienia żydowskiego, rodzina prof. M. Allerhanda (stara sygn. 52), relacja o pierwszych zarządzeniach władz okupacyjnych dotyczących

¹¹ Stare sygnatury 36-51, odpisy w formie maszynopisu.

Żydów, kontrybucja 20 tysięcy złotych, grabież mienia żydowskiego, pogrom w Dni Petlury (stara sygn. 53), pogrom Żydów po wkroczeniu wojsk niemieckich do Lwowa, masakra w więzieniu przy ul. Kazimierzowskiej (Brygidki), uprzątnięcie trupów w więzieniu, rozstrzelanie rabinów: Jecheskiela Lewina i Arona Lewina, interwencje u metropolity A. Szptyckiego (stara sygn. 54), opis epizodu, w którym pijani Ukraińcy próbowali porwać samochód ciężarowy wiozący żydowskich robotników, praca w obozie k. Winnik, śmierć prezesa Judenratu Józefa Parnasa (stara sygn. 55), akcja odśnieżania pod groźbą pogromu, zapowiedź akcji likwidacyjnej (stara sygn. 56), sytuacja zakładników z akcji „futrzaney”, akcja „śniegowa”, akcja „muzyczna”, rewizje w domu Golda (stara sygn. 57), zakończenie akcji przeciwko osobom starszym, rabunek mienia żydowskiego, płądrowanie mieszkań przy ul. Jachowicza i Bernsteina, rekwizycje zbiorów bibliotecznych rabinów Lewina i Freunda (stara sygn. 58), zapowiedź akcji likwidacyjnych (stara sygn. 59), wiadomości z obozu w Kurowicach i obozu janowskiego, rekwizycja mebli w Judenracie, znęcanie się nad ludnością żydowską przez Ukraińców (stara sygn. 60), więzienie za nienoszenie opaski, Żydówki organizują lazarety w szkołach na potrzeby wojskowe (stara sygn. 61), kary za nienoszenie opasek, porównanie sytuacji Żydów w Warszawie, Krakowie i Lwowie, zakaz poruszania się tramwajem (stara sygn. 62), pierwszy projekt obszaru getta, pierwsze wyprowadzki wyznaczonymi ulicami, porywanie i mordowanie osób starszych, przejście pod mostem kolejowym przy ul. Zamarstynowskiej (stara sygn. 63), refleksje na temat obniżenia standardu życiowego (stara sygn. 64), sytuacja Judenratu, konieczność wykonywania poleceń okupanta i narażanie się tym samym na gniew ludności żydowskiej (stara sygn. 65), akcja „futrzana”, wzięcie pięćdziesięciu zakładników, represje i rabunek mienia żydowskiego (stara sygn. 66).¹²

1941-1942, rkps, j. pol., l., s. 88 + s. 39 kserokopia maszynopisu

12. Wspomnienie H.S., opis wydarzeń z dzielnicy żydowskiej przy ul. Wybranowskiego, łapanka, akcja likwidacyjna Żydów w wieku starszym,

¹² Stare sygnatury 52-66, odpisy w formie maszynopisu.

dwanaście ofiar (stara sygn. 67), opis wydarzenia, w którym autor zostaje złapany przez ukraińską policję na ul. Słonecznej i zapędzony do przenoszenia polan drzewa, znieważony i okradziony (stara sygn. 68).¹³

1941, rkps, j. pol., l., s. 3 + s. 7 maszynopisu

13. Księga ślubowań rabinów Gminy Wyznaniowej we Lwowie z lata 1898- 1928. (stara sygn. 69)
1898-1928, rkps, j. niem., j. pol., poszyt, s. 81
14. Sprawozdanie Gminy Żydowskiej m. Lwowa, Działu Socjalnego za okres 13.08-31.12.1941 r. (stara sygn. 70)
1941, mps, j. niem., l., s. 5
15. Sprawozdanie Wydziału Gospodarczego dla Prezydium Gminy Żydowskiej we Lwowie. (stara sygn. 71)
1942, mps, j. niem., l., s. 8
16. Odezwa dr. J. Parnasa- przewodniczącego Rady Żydowskiej m. Lwowa w sprawie kontrybucji w wysokości 20 milionów rubli nałożonej na wspólnotę żydowską, 28.07.1941 r. (stara sygn. 72)
1941, rkps, j. niem, l., s. 2
17. Powołanie członków Rady Żydowskiej we Lwowie, nazwiska powołanych członków Judenratu, adresy zamieszkania. (stara sygn. 73)
1941, rkps, j. niem., l., s. 1
18. Sprawozdanie z działalności Rady Żydowskiej m. Lwowa za okres 16.08-30.09.1941 r. (stara sygn. 74)
1941, rkps, j. niem, l., s. 5
19. Odezwa do ludności żydowskiej m. Lwowa w sprawie akcji „futrzaney”, odbierania ciepłej odzieży nawet dzieciom pod karą śmierci.¹⁴
(stara sygn. 75)

¹³ Stare sygnatury 67-68, odpisy w formie maszynopisu.

¹⁴ 3 egzemplarze.

1942, druk, j. niem., l., s. 1

20. Pokwitowanie podpisane przez prezesa Rady Żydowskiej m. Lwowa, dr. Awrama Rothfelda o odebraniu Salomonowi Czortkowerowi futra w ramach akcji „futrzaney”. (stara sygn. 76)
1941, rkps, mps pow, j. niem., l., s. 2
21. Wykresy dotyczące zaopatrzenia w przedmioty użytku codziennego, wykaz liczby robotników w obozach: janowski, Czwartaków, Winniki, Kurowice, Lacki Wielkie, Jaktorów, Płuhów, Kozaki, Borki Wielkie, Stupki, Złotów. (stara sygn. 77)
1941, rkps, j. niem., l., s. 7
22. Sprawozdania finansowe. (stara sygn. 78)
1941, rkps, j. niem., l., s. 5
23. Wycinki prasowe, napady na Żydów, rozstrzeliwania: „Gazeta Lwowska”, „Gazeta Żydowska”. (stara sygn. 79)
1941-1942, druk, j. pol., l., s. 5
24. Sprawozdanie finansowe Rady Żydowskiej m. Lwowa. (stara sygn. 80)
1941, rkps, j. niem., l., s. 3
25. Dr Filip Friedman *Zagłada Żydów lwowskich*, kserokopia wydawnictwa CŻKH, Łódź, 1945 r. (stara sygn. 81)
1945, druk, j. pol., l., s. 19

Inwentarz zespołu Teka Lwowska

Aneks:

j. 1

Berauer Gustaw

j. 2

Allerhand Jakub

Allerhand Herman

j. 3

Bernauer Gustaw

j. 4

Allerhand Maurycy

Chajes Wiktor

Parnas Józef

Lewin Jecheskiel

Ringel Michael

Sokal Rubin

Wasser Osias

Landesberg Heinrich

Schreiber Dawid

j. 5

Leder- Berger Helena

Feller Józef Arno

j. 6

Feller Józef Arno

j. 7

Bernauer Gustaw

j. 8 (stara sygn. 8)

Allerhand Jonatan Herman

Allerhand Zinajda

Allerhand Leon

j. 8 (stara sygn. 13)

Bernauer Gustaw

Handschuh Friedrich Wilhelm

Adler Meir

j. 8 (stara sygn. 14)

Keler Aleksander

Keler Heda

j. 8 (stara sygn. 16)

Kochle Juliusz

j. 8 (stara sygn. 17)

Parnas Józef

j. 8 (stara sygn. 20)

Bogen Leon

Tajchman Henrieta

Goldblatt- Tajchman Leontyna

j. 8 (stara sygn. 21)

Filipowna Ołena

j. 8 (stara sygn. 23)

Hirschprung

Scherer

j. 8 (stara sygn. 25)

Allerhand Joachim Herman

Steffens

j. 9 (stara sygn. 33)

Szenkier

j. 10 (stara sygn. 36)

Haberman

Barer Br.

j. 10 (stara sygn. 40)

Gand, inż.

Landau

Rabinowicz

j. 10 (stara sygn. 41)

Zimet

Glejzel

Berman

Gruber

j. 10 (stara sygn. 47)

Gebauer, komendant

j. 10 (stara sygn. 48)

Parnas

j. 10 (stara sygn. 49)

Sigal

Hoch

Czysz

Kaufman Fritz

j. 10 (stara sygn. 50)

Gelber

Spritzer

j. 11 (stara sygn. 52)

Allerhand Maurycy

Schargel Oskar

Grinberg, dr

Rothfeld Adolf

Parnas Józef

Schneider, dr

j. 11 (stara sygn. 53)

Dogilewski

j. 11 (stara sygn. 54)

Trojnar

Mincer

Lewin Jecheskiel

Lewin Aron

Stern Berisz

Gerner

Hamer

Lewin Kurt

j. 11 (stara sygn. 55)

Parnas Józef

Stark Gabriel

j. 11 (stara sygn. 63)

Bodek

j. 11 (stara sygn. 65)

Engel

j. 11 (stara sygn. 66)

Rothfeld

Buber Marcei

Günsberg, dr

Breitbart, prof.

j. 13 (stara sygn. 69)

Dresner Chaim

Sperling Abraham

Gerstel Elias Meilich

Dresner Markus Wolf

Blum Menasche

Jaffe Dawid

Rapaport Moses

Sternlach Abraham Ansel

Feld Salomon

Wolfsberg Josef

Sperling Aron

Rabner Klara

Freiberger Zofia

Załęcka Józefa

Wolfsberg Izrael Lajb

Mehrer Henryk

Pisek Wilhelm

Ehrlich Dawid

Ruff Stanisław

Münzer Jakub

Schneider Natan

Damm Albert

Sobelsohn Efraim

Meises Herz

Brande (Braude) Leib

Guttman Salomon Wolf

Buber Salomon

Czeszer Józef

Babad Mojżesz

Schafer Henryk

Rapaport Herz

Szlagowski Samuel

Schlafer Mina

Ehrenpreis Moses

Kauf Dorota

Willner Zygmunt

Dornzweig Artur Aron

Spat Herman

Landberg Dawid

Gelles Kalman

Wajsberg Izrael Lejb

Augarten Juliusz

Meisels Samuel

Kaczyk Eisig

Rapaport Samuel

Elchunen Alter Moses

Wander Nachman Ignacy

Ziff Isak

Brukówna Maria Regina

Rosenfeld Herschel

Paps Josef Saul

Freund Lewi

Allerhand Maurycy

Pardes Salomea

Wolf Aron

Vogel Anzelm

Adlerstein Salomon

Singer Dawid

Wolfsberg Izrael Leib

Alter Moses Elkunen

Schmelke Rapaport Samuel

Ahlenberg Abraham

Scheer Rachmiel

Wieser Łucja

Katrówna Fryderyka

Grünhaut Ida

Wurm Sala

j. 16 (stara sygn. 72)

Rothfeld, dr

Parnas Josef

Ginsberg Isidor

Ehrlich Josna

Seidenfrau Izak

Chiger Jakub

Landau Naftali

Polański J.

j. 20 (stara sygn. 76)

Czortkower Salomon

j. 23 (stara sygn. 79)

Szymel Jakub

Szymel Salomon

j. 24 (stara sygn. 80)

Landesberg Heinrich

Buber Marcei

Hoch Josef

Indeks nazwisk:

- Adler Meir- 8 (stara sygn. 13)
- Adlerstein Salomon- 13 (stara sygn. 69)
- Ahlenberg Abraham- 13 (stara sygn. 69)
- Allerhand Herman- 2
- Allerhand Jakub - 2
- Allerhand Jonatan (Joachim) Herman- 8 (stara sygn. 8), 8 (stara sygn. 25)
- Allerhand Leon- 8 (stara sygn. 8)
- Allerhand Maurycy- 4, 11 (stara sygn. 52), 13 (stara sygn. 69)
- Allerhand Zinajda- 8 (stara sygn. 8)
- Alter Moses Elkunen- 13 (stara sygn. 69)
- Augarten Juliusz- 13 (stara sygn. 69)
- Babad Mojżesz- 13 (stara sygn. 69)
- Barer Br.- 10 (stara sygn. 36)
- Berauer Gustaw- 1, 3, 7, 8 (stara sygn. 13)
- Berman- 10 (stara sygn. 41)
- Blum Menasche- 13 (stara sygn. 69)
- Bogen Leon- 8 (stara sygn. 20)
- Brande (Braude) Leib- 13 (stara sygn. 69)
- Breitbart, prof. - 11 (stara sygn. 66)
- Brukówna Maria Regina- 13 (stara sygn. 69)
- Buber Marcelli- 11 (stara sygn. 66), 24 (stara sygn. 80)
- Buber Salomon- 13 (stara sygn. 69)

Chajes Wiktor- 4

Chiger Jakub- 16 (stara sygn. 72)

Czeszer Józdef- 13 (stara sygn. 69)

Czortkower Salomon- 10 , 20 (stara sygn. 76)

Czysz- 10 (stara sygn. 49)

Damm Albert- 13 (stara sygn. 69)

Dogilewski- 11 (stara sygn. 53)

Dornzweig Artur Aron- 13 (stara sygn. 69)

Dresner Chaim- 13 (stara sygn. 69)

Dresner Markus Wolf- 13 (stara sygn. 69)

Ehrenpreis Moses- 13 (stara sygn. 69)

Ehrlich Dawid- 13 (stara sygn. 69)

Ehrlich Josna- 16 (stara sygn. 72)

Elchunen Alter Moses- 13 (stara sygn. 69)

Feld Salomon- 13 (stara sygn. 69)

Feller Józef Arno- 5, 6

Filipowna Ołena- 8 (stara sygn. 21)

Freiberger Zofia- 13 (stara sygn. 69)

Freund Lewi- 13 (stara sygn. 69)

Gand, inż.- 10 (stara sygn. 40)

Gebauer, komendant- 10 (stara sygn. 47)

Gelber- 10 (stara sygn. 50)

Gelles Kalman- 13 (stara sygn. 69)

Gerner- 11 (stara sygn. 54)
Gerstel Elias Meilich- 13 (stara sygn. 69)
Ginsberg Isidor- 16 (stara sygn. 72)
Glejzel- 10 (stara sygn. 41)
Goldblatt- Tajchman Leontyna- 8 (stara sygn. 20)
Grinberg, dr- 11 (stara sygn. 52)
Gruber- 10 (stara sygn. 41)
Grünhaut Ida- 13 (stara sygn. 69)
Günsberg, dr- 11 (stara sygn. 66)
Guttman Salomon Wolf- 13 (stara sygn. 69)
Haberman- 10 (stara sygn. 36)
Hamer- 11 (stara sygn. 54)
Handschuh Friedrich Wilhelm- 8 (stara sygn. 13)
Hirschprung- 8 (stara sygn. 23)
Hoch- 10 (stara sygn. 49)
Hoch Josef- 24 (stara sygn. 80)
Jaffe Dawid- 13 (stara sygn. 69)
Kaczyk Eisig- 13 (stara sygn. 69)
Katrówna Fryderyka- 13 (stara sygn. 69)
Kauf Dorota- 13 (stara sygn. 69)
Kaufman Fritz- 10 (stara sygn. 49)
Keler Aleksander- 8 (stara sygn. 14)
Keler Heda- 8 (stara sygn. 14)

Kochle Juliusz- 8 (stara sygn. 16)

Landau- 10 (stara sygn. 40)

Landau Naftali- 16 (stara sygn. 72)

Landberg Dawid- 13 (stara sygn. 69)

Landesberg Heinrich- 4, 24 (stara sygn. 80)

Leder- Berger Helena- 5

Lewin Aron- 11 (stara sygn. 54)

Lewin Jecheskiel- 4, 11 (stara sygn. 54)

Lewin Kurt- 11 (stara sygn. 54)

Mehrer Henryk- 13 (stara sygn. 69)

Meisels Samuel- 13 (stara sygn. 69)

Meises Herz- 13 (stara sygn. 69)

Mincer- 11 (stara sygn. 54)

Münzer Jakub- 13 (stara sygn. 69)

Paps Josef Saul- 13 (stara sygn. 69)

Pardes Salomea- 13 (stara sygn. 69)

Parnas Józef- 4, 8 (stara sygn. 17), 10 (stara sygn. 47), 11 (stara sygn. 52), 11 (stara sygn. 55), 16 (stara sygn. 72)

Pisek Wilhelm- 13 (stara sygn. 69)

Polański J.- 16 (stara sygn. 72)

Rabinowicz- 10 (stara sygn. 40)

Rabner Klara- 13 (stara sygn. 69)

Rapaport Herz- 13 (stara sygn. 69)

Rapaport Moses- 13 (stara sygn. 69)

Rapaport Samuel- 13 (stara sygn. 69)

Ringel Michael- 4

Rosenfeld Herschel- 13 (stara sygn. 69)

Rothfeld Adolf- 11 (stara sygn. 52), 11 (stara sygn. 66)

Rothfeld, dr- 16 (stara sygn. 72)

Ruff Stanisław- 13 (stara sygn. 69)

Schafer Henryk- 13 (stara sygn. 69)

Schargel Oskar- 11 (stara sygn. 52)

Scheer Rachmiel- 13 (stara sygn. 69)

Scherer- 8 (stara sygn. 23)

Schlafer Mina- 13 (stara sygn. 69)

Schmelke Rapaport Samuel- 13 (stara sygn. 69)

Schneider Natan- 13 (stara sygn. 69)

Schneider, dr- 11 (stara sygn. 52)

Schreiber Dawid- 4

Seidenfrau Izak- 16 (stara sygn. 72)

Sigal- 10 (stara sygn. 49)

Singer Dawid- 13 (stara sygn. 69)

Sobelsohn Efraim- 13 (stara sygn. 69)

Sokal Rubin- 4

Spat Herman- 13 (stara sygn. 69)

Sperling Abraham- 13 (stara sygn. 69)

Sperling Aron- 13 (stara sygn. 69)

Spritzer- 10 (stara sygn. 50)
Stark Gabriel- 11 (stara sygn. 55)
Steffens- 8 (stara sygn. 25)
Stern Berisz- 11 (stara sygn. 54)
Sternlach Abraham Ansel- 13 (stara sygn. 69)
Szenkier- 9 (stara sygn. 33)
Szlagowski Samuel- 13 (stara sygn. 69)
Szymel Jakub- 23 (stara sygn. 79)
Szymel Salomon- 23 (stara sygn. 79)
Tajchman Henrieta- 8 (stara sygn. 20)
Trojnar- 11 (stara sygn. 54)
Vogel Anzelm- 13 (stara sygn. 69)
Wajsberg Izrael Lejb- 13 (stara sygn. 69)
Wander Nachman Ignacy- 13 (stara sygn. 69)
Wasser Osias- 4
Wieser Łucja- 13 (stara sygn. 69)
Willner Zygmunt- 13 (stara sygn. 69)
Wolf Aron- 13 (stara sygn. 69)
Wolfsberg Izrael Lajb- 13 (stara sygn. 69)
Wolfsberg Josef- 13 (stara sygn. 69)
Wurm Sala- 13 (stara sygn. 69)
Załęcka Józefa- 13 (stara sygn. 69)
Ziff Isak- 13 (stara sygn. 69)

Zimet- 10 (stara sygn. 41)